

NHÌN LẠI NĂM ĐẦU CẦM QUYỀN CỦA TỔNG THỐNG GỐC DOANH NHÂN.

Thiện Ý

Như vậy là một năm cầm quyền của Tổng thống Hoa Kỳ Donald Trump gốc doanh nhân đã trôi qua với nhiều sóng gió đến độ những người không hiểu rõ sự vận hành ổn cố của cơ chế chính trị Hoa Kỳ có lúc nghĩ rằng Ông sẽ khó giữ được chiếc ghế Tổng Thống nội trong năm đầu của nhiệm kỳ bốn năm (2017-2021).

Nhiều người cho rằng sóng gió trên chính trường Hoa Kỳ một năm qua là do vị Tổng Thống thứ 45 của Hoa Kỳ Donald Trump thuần túy là một doanh nhân thành đạt trên thương trường trở thành tỷ phú, nhưng chưa có kinh nghiệm chính trường vì chưa bao giờ nắm giữ một chức vụ công cử hay dân cử nào trong guồng máy công quyền quốc gia Liên bang cũng như tiểu bang. Thêm vào đó, là do cá tính bộc trực, nóng nảy, tự tin, tự mãn và tự cao, ít nghe theo lời các Cố vấn, nên đã điều hành quốc gia theo kiểu ông chủ của một công ty kinh doanh, với các chủ trương chính sách cai trị dựa trên tính toán “lời hay lỗ”, hoàn toàn trái với cách hành xử của các vị Tổng Thống tiền nhiệm cùng đảng Cộng Hòa hay đảng Dân Chủ đối lập, đều là những chính trị gia chuyên nghiệp. Những đặc tính này của Tổng Thống Donald Trump đã thể hiện từ cách chọn lựa và bổ nhiệm nhân sự chính trị, ngoại giao các cấp, đến cung cách điều hành chính quyền, hoạch định và thực hiện chính sách đối nội và đối ngoại trong một năm qua.

CHỌN LỰA NHÂN SỰ VÀ ĐIỀU HÀNH CHÍNH QUYỀN.

Người ta thấy thành phần nội các của Tổng Thống Trump phần đông là các nhà tư bản tỷ phú hay triệu phú, khác với nội các của các Tổng Thống Hoa Kỳ tiền nhiệm đa số thường là các chính trị gia chuyên nghiệp hay những chuyên viên có kiến thức và kinh nghiệm về các lãnh vực mà họ được bổ nhiệm vào vai trò lãnh đạo, điều hành. Thông thường trong các đời Tổng Thống trước thì các chức vụ công cử chính trị, hành chánh hay ngoại giao này được bổ nhiệm rất nhanh để sớm ổn định về cơ cấu tổ chức, nhân sự điều hành trong guồng máy công quyền hành pháp quốc gia. Nhưng với Tổng Thống Trump tiến trình này được thực hiện rất chậm, cho đến giờ này Đại sứ quán ở một số nước vẫn chưa bổ nhiệm vị Đại sứ hay một số chức vụ công cử hàng đầu vẫn còn bỏ trống. Dường như Ông Trump muốn tiết kiệm ngân sách nên đối với chức vụ trong những lãnh vực mà Ông cho có bỏ ngỏ

một thời gian cũng không có hại gì, nên thủng thủng cũng không sao để khỏi chi phí. Việc tuyển dụng, bổ nhiệm hay sa thải thì cung các hành xử của TT. Trump không khác gì Ông Chủ của một công ty, hợp ý thì lưu dụng, trái ý thì sa thải....Không cần nói ra thì ai cũng biết Những trường hợp bị TT. Trump sa thải hay buộc phải thôi việc đều theo cung cách này khá nhiều trong một năm qua.

VỀ ĐỐI NỘI VÀ ĐỐI NGOẠI

Nhìn chung chính sách đối nội và đối ngoại của Tổng thống Donald Trump trong năm qua được thể hiện cụ thể qua việc thực hiện hầu hết những gì mà Ông đã hứa với cử tri khi tranh cử; hơn là hoạch định bài bản, rõ nét về chính sách đối nội cũng như đối ngoại của Hoa Kỳ trong ngắn hạn cũng như dài hạn, khác với các Tổng Thống tiền nhiệm. Thêm vào đó là cung cách thực hiện các chủ trương đối nội cũng như đối ngoại đều mang tính mạnh bạo, quyết liệt, đột phá khó lường, đảo lộn hầu hết các chính sách đối nội cũng như đối ngoại của Tổng thống dân chủ Barrack Obama và khác với truyền thống nếu so với các Tổng Thống tiền nhiệm. Những người ủng hộ thì coi đây là hành động cách mạng để phá đổ hoàn toàn cái cũ, xây dựng những cái mới sẽ làm cho nước Mỹ vĩ đại trở lại, như khẩu hiệu tranh cử của ứng viên Donald Trump. Những người chống đối thì cho đây chỉ là hành động của một Tổng Thống thiếu kinh nghiệm đã điều hành đất nước theo cá tính, bốc đồng, quyết định theo sáng kiến cảm tính của một chủ nhân điều hành một công ty kinh doanh, đã gây xáo trộn có thể dẫn đến hậu quả nghiêm trọng cho đất nước. Nhiều người tự hỏi, không biết cung cách hành xử táo bạo, đột biến khó lường này, có phải do cá tính quyết đoán, bông bột hay là sự tính toán có chủ đích chính trị của Tổng Thống Trump và bộ tham mưu của ông?

Về đối nội, một năm qua Tổng Thống đã thực hiện được hầu hết những điều đã hứa với cử tri, dù thành quả chưa đạt là ngoài ý muốn. Ông đã thất bại trong nỗ lực bãi bỏ Obama Care để thay thế bằng một Luật bảo hiểm y tế cho người dân mà Ông cho là tốt hơn. Ông đã ban hành các Sắc lệnh về nhập cảnh và di trú dù bị ngăn cản, những vẫn cố gắng thực hiện các biện pháp ngăn chặn, trục xuất những di dân nhập cư bất hợp pháp vào Hoa Kỳ mà Ông cho là cần thiết cho an ninh quốc gia. Bức tường biên giới giữa Hoa Kỳ và Mexico Ông đã xin ngân sách nhưng không được Quốc Hội chuẩn phê, nhưng ông vẫn tiếp tục nỗ lực này trong ba năm còn lại của nhiệm kỳ. Một thành công nổi bật trong năm đầu cầm quyền là Tổng Thống Trump đã thực hiện lời hứa thay đổi Luật thuế Liên bang được lưỡng viện quốc hội thông

qua. Luật thuế mới này đã giảm thuế sản xuất kinh doanh cho các nhà đầu tư từ 35% xuống 21%, chấp nhận thất thu 1.500 tỷ đôla để thu hút vốn đầu tư hải ngoại về nước và gia tăng đầu tư trong nước, đem lại việc làm cho dân. Thành quả từ Luật thuế mới này tương lai chưa biết ra sao, vì chưa có thời gian ứng dụng, song thực tế đã có dấu hiệu tốt trong năm cầm quyền đầu tiên của Tổng Thống Trump mà chính CNN, một trong những cơ quan truyền thông lớn từng bị Tổng Thống Trump cho là loan những tin giả, chống ông, cũng ghi nhận rằng Trump đã làm cho kinh tế tăng trưởng, chỉ số chứng khoán Dow Jones liên tục gia tăng cao nhất là 24,000 điểm, tổng sản lượng quốc gia tăng 3.3%, tỷ lệ thất nghiệp nhỏ nhất (4.7) so với 17 năm qua...

Mặt khác, về chính trị nội bộ, chính quyền Trump trong một năm qua đã phải vất vả đối phó với nghi án Nga can thiệp bầu cử Mỹ. Do nghi án này mà tổng thống Trump đã cách chức giám đốc FBI James Comey và nhiều nhân vật thân cận của ông đã bị điều tra hoặc truy tố...

Về đối ngoại, để thực hiện khẩu hiệu “**Nước Mỹ trên hết**”, một năm qua Tổng Thống Trump đã thực hiện một chính sách đối ngoại đặt nặng lợi ích kinh tế quốc gia hơn lợi ích chính trị ngoại giao. Nghĩa là theo cách tính toán cộng trừ, nhân chia của một doanh nhân, chính sách ngoại giao nào chi tiêu nhiều mà đem lại lợi ích ít hay không có lợi ích cụ thể, Ông kiên quyết loại bỏ, bất kể hậu quả với các đối tác hay đồng minh. Chẳng hạn xét lại quan hệ bao lâu nay giữa Hoa Kỳ và khối thị trường chung Châu Âu EU, hay Hoa Kỳ đã rút ra khỏi hiệp định tự do mậu dịch Đối tác xuyên Thái Bình Dương TPP, vì hiệp định cũng bị Tổng thống Trump xem là bất lợi cho nước Mỹ. Ông cũng hoài nghi về biến đổi khí hậu, đã rút Hoa Kỳ ra khỏi hiệp định Paris, vì cho rằng hiệp định này bất lợi cho Mỹ, tiết kiệm được khoảng \$2 tỷ tiền đóng góp quá nhiều để cho nước khác, đứng đầu là Trung Quốc, thanh lọc môi trường khí thải của họ. Mặc dầu bị nhiều người chỉ trích cho Tổng Thống Trump là người thiếu hiểu biết về khoa học nên không tin là “địa cầu đang nóng lên”.. Trump cũng rút khỏi tổ chức Unesco vì các thành viên chống lại quyết định thừa nhận Jerusalem là thủ đô của Israel của Mỹ, tiết kiệm được \$80 triệu/1 năm tiền thuế của dân Mỹ. Đồng thời cũng vì đa số các nước hội viên LHQ đã bỏ phiếu chống lại quyết định thừa nhận này của Mỹ, Trump còn đòi cắt đóng góp cho LHQ gần \$300 triệu v.. v... làm cho thế giới rúng động.

Về địa chính trị quốc tế, chính quyền Trump trong một năm qua đã phải đối phó với khủng hoảng hạt nhân Bắc Triều Tiên và vẫn đang tiếp tục cùng với

cộng đồng quốc tế gia tăng và đẩy mạnh các biện pháp trừng phạt mạnh mẽ lên chế độ Bắc Triều Tiên để buộc nước này phải thi hành các nghị quyết của Liên Hiệp, phải từ bỏ chế tạo và tàng trữ vũ khí hạt nhân, đe dọa an ninh khu vực và hòa bình thế giới.

KẾT LUẬN.

Tựu chung, trong năm đầu cầm quyền đầy sóng gió do cung cách hành xử vai trò Tổng Thống Hoa kỳ quá đặc thù với nhiều cá tính của Ông Trump, thể hiện chủ yếu qua những tin nhắn trên mạng Twitter, đã liên tục gây sóng gió trên chính trường quốc nội cũng như quốc tế. Người bình dân gọi hệ quả này là là do ‘Vạ miệng’. Tất nhiên, ở cương vị Tổng Thống người khen chê, yêu ghét là điều bình thường, tài năng lãnh đạo quốc gia thực sự chính là thành quả thực tế mà một vị Tổng Thống đem lại cho nhân dân và đất nước Hoa Kỳ từ các chủ trương, chính sách đối nội, đối ngoại được thực hiện bằng những phương cách hiệu quả. Nhưng phải có thời gian ít nhất 4 năm nhiệm kỳ đầu của một Tổng Thống mới có thể đánh giá. Tổng Thống Donald Trump mới trải qua một năm đầu trong sóng gió, tam tứ đầu thọ địch, vẫn tỏ ra can trường, tự tin, với một số ít thành quả đạt được bên cạnh những thất bại ngoài ý muốn. Người ta hy vọng Ông sẽ rút kinh nghiệm để trong 3 năm tiếp theo nhiệm kỳ đầu này Ông sẽ thực hiện được điều Ông nói là làm cho “**nước Mỹ vĩ đại trở lại**” mà đúng là là làm cho “**nước Mỹ vĩ đại hơn nữa**”. Vì thực tế nước Mỹ đã vĩ đại và vĩ đại từ lâu rồi. Phải không thưa Tổng Thống Trump?

Thiện Ý

Houston, ngày 20-1-2018